

President Toomas Hendrik Ilves andis täna Kadriorus lõunasöögi äsja Läti presidendiks valitud Valdis Zatlersile, kes viibib Eestis töövisiidil.

“Mul on väga hea meel, et teie kui Läti uue riigipea esimene välisvisiit toimub just Eestisse,” ütles president Ilves. “See iseloomustab meie suhteid, mille kohta võib siiralt kasutada sõna “erilised”. Me mõtleme ühes helistikus.”

Eesti riigipea soovitas vaadata kasvõi kahe naabermaa majandussuhteid, mis arenevad jätkuvalt tõusujoones, Läti kuulub jätkuvalt Eesti viie olulisema kaubanduspartneri hulka ning nii kaubavahetuse maht nagu ka vastastikuste investeeringute osakaal kasvavad jätkuvalt.

President Ilves tervitas kahe riigi peaministrite väljakuulutatud Eesti-Läti tulevikuraporti koostamist, mille ülesanne on analüüsida ühiseid koostöövõimalusi ja sõnastada konkreetseid soovitusi mõlema maa valitsusele. Eesti poolelt on raportööriks Mart Meri ja Läti poolelt endine suursaadik Eestis Gints Jegermanis.

Eesti ja Läti riigipead pidasid oluliseks piiriülest koostööd ning avaldasid lootust, et eriliselt hoogustub see pärast 1. jaanuari 2008, kui mõlemad maad ühinevad Schengeni viisaruumiga.

Energeetikast rääkides keskendusid presidendid Ignalina tuumajaama tulevikule ja vajadusele jõuda võimalikult kiiresti siduvatele kokkulepetele Balti riikide ja Poola vahel.

Rääkides Eesti-Vene suhetest, kinnitas president Ilves, et Eesti soovib kõigi oma naabritega vastastikku lugupidavat suhtlemist, mis oleks vaba ebakohasest majanduslikust ja poliitilisest survest.

Eesti riigipea meenutas, et Eesti ootab Venemaalt edasiminekut ligi 20 lepingu projektiga, mille seas on näiteks koostöölepped võitluses naftareostusega Balti meres ning erakorraliste olukordade vältimise ja likvideerimise valdkonnas, samuti ootab ratifitseerimiskirjade vahetamist pensionilise kindlustamise alane koostöökokkulepe ja selle muutmise protokoll.

Eesti riigipea ütles, et kuigi Venemaa ei ole Eesti vastu rakendanud ametlikke majandussanktsioone, on märgata olulisi piiranguid ja takistusi normaalsele kaubavahetusele ning kaupade transiidile Eesti raudtee ja sadamate kaudu.

Rääkides Eestisse loodavast küberkaitsekeskusest – millele on toetust avaldanud näiteks Saksamaa ja Ameerika Ühendriigid – ütles president Ilves, et ka Läti on siin oodatud partner.

“Tavaliselt öeldakse, et kindralid valmistuvad eelmiseks sõjaks, nüüd on meil võimalik näidata, et mõtleme siiski sellele, kuidas olla valmis järgmiseks, tulevikusõjaks,” lausus Eesti riigipea.

Euroopa Liidu probleemidel peatudes sõnas president Ilves, et Eesti soovib kiiret ja tegusat valitsuste vahelist konverentsi.

“Oleks vale avada uuesti poliitilisi küsimusi. Eesti ei saa seda toetada, sest see seaks ohtu kogu juuni Ülemkogul raskelt saavutatud kompromissi,” ütles Eesti riigipea.

Tema sõnul ei tohi tulevikku vaadates lüüa käega Euroopa Liidu laienemisplaanidele.

“See tähendab, et ei tohiks avaliku arvamuse negatiivsele meelestatusele viidates hakata ühenduse edasist laienemist takistama või Euroopat n.ö lõplikult piiritlema,” ütles Eesti riigipea. “Me peame arvestama avaliku arvamusega, see on tõsi; me näeme, kuidas Euroopa võitleb täna viimase laienemise tagajärgedega, ka see on tõsi; kuid meil tuleb nüüd laienemise edulugu avalikkusele kannatlikult ja oluliselt rohkem selgitada.”

tel 631 6229